82392 - İlim Tahsili İçin Kadının Mahremsiz Yolculuk Yapması

Soru

İlim tahsili için kadının mahremsiz yolculuk yapmasının hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Sahih sünnete göre kadın mahremsiz yolculuk yapması caiz değildir. Bu hüküm de şeriatın yüceliği ve mükemmelliğini gösterir. Zira amaç; ırzı korumak, kadını yüceltmek ve değer vermek, onu fitne ve sapkınlıklardan korumaktır.

Konuya ilişkin delillerden biri de:

İbn Abbas r.a'dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi:

Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle dedi:

—Kadın yanında mahremi bulunmadıkça sefere çıkmasın! Onun mahremi yanında bulunmadıkça onun yanına bir adam girmesin. Bunun üzerine bir adam ayağa kalkarak:

— Yâ Resûlallah! Benim zevcem hacca gitmek ister. Kendim de filân savaşa yazıldım! dedi. Resulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "Git de zevcenle beraber hacc et!", buyurdular. (Buhari 1729, Muslim 2391)

Bunun üzerine kadının mahremsiz ilim tahsiline çıkması caiz değildir. Vacip olan ilmi tahsil etmek için kasetleri dinleyerek ve alimlere telefonla sorarak vb. mevcut yöntemler ilim tahsil edebilir.

Daimi Fetva Kurulu'na şöyle soruldu:

Vacip veya caiz olan tıp eğitimi için yolculuğa çıkacak kadın aşağıdaki durumlara maruz kaldığında yolculuğun hükmü nedir?

a-Erkeklerle aynı ortamda bulunma, (hastalarla konuşma, erkek öğretmenle konuşma, şehir içi ulaşımı kullanmak)

b-Yolculuk üç gün değil de birkaç saat süren yolculuk

c- Tıp eğitimi için mahremsiz tek başına ikamet edebilir mi? Bir gurup kadınla ikamet etmesi ve yukarıda durumların olmasıyla birlikte hüküm nedir?

Cevap:

1-Şayet tıp eğitimi, fitneye neden olacak şekilde eğitim sınıflarında ve ulaşım araçlarında erkeklerle birliktelik söz konusuysa yolculuğu caiz değildir. Çünkü kendi ırzını koruması farz-ı ayndır. Oysa tıbbı öğrenmesi farz-ı kifayedir. Farz ayn, farzı kifayeden önceliklidir. Ancak tıp eğitmeni ve hastalarla sade bir konuşma haram değildir. Zira haram olan konuşmada sesini inceltmesi ve karşı tarafın dikkatini çekmesi haramdır. Şüphesiz bu durum sadece tıp eğitimiyle ilgili olmayıp her zaman geçerlidir.

2-Tıp öğrenim veya öğretimi için veya bir hasta tedavisi için mahrem mevcutsa yapılacak yolculuk caizdir. Şayet onunla mahrem bulunmuyorsa yolculuğu uçakla olsa dahi haramdır. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “Kadın mahrem olmadan yolculuk yapamaz” (Buhari, Muslim)

3-Şayet tıp öğrenimi veya öğretimi veya kadınları tedavi amacıyla yolculuk yapması gerekirse güvenilir bir gurup kadın ikamet edecekse mahrem olmasa da caizdir. ancak gurbette kendisiyle bir eş veya mahrem bulunmaması nedeniyle fitneden endişe ederse yolculuğu caiz olmaz. Şayet erkekleri tedavi etmek durumundaysa zaruri olmadığı müddetçe ve halvet oluşmaması zartıyla caizdir. (Daimi Fetva Kurulu 12/178)

En iyisini Allah bilir.